

Kirsi Pajuranta

OHJATTU HARJOITTELU OSANA HOITOTYÖN
KOULUTUSOHJELMAA – opetustilanne Vammalan aluesairaalan
leikkausosastolle

Hoitotyön koulutusohjelma

Sairaanhoitaja AMK

2012

Satakunnan ammattikorkeakoulu
Satakunta University of Applied Sciences

OHJATTU HARJOITTELU OSANA HOITOTYÖN KOULUTUSOHJELMAA – OPETUSTILANNE VAMMALAN ALUESAIRAALAN LEIKKAUSOSASTOLLA

Pajuranta, Kirsi
Satakunnan ammattikorkeakoulu
Hoitotyön koulutusohjelma
Toukokuu 2012
Ohjaaja: Flinck, Marja
Sivumäärä: 33
Liitteitä: 3

Asiasanat: ammattikorkeakoulun hoitotyön koulutusohjelma, ohjattu harjoittelu, ohjausvalmiudet ja oppiminen

---

Tämän projektiluontoisen opinnäytetyön tarkoituksena oli kehittää sairaanhoitajaksi opiskelevan ohjattua harjoittelua osana hoitotyön koulutusohjelmaa. Opinnäytetyön tavoitteena oli 1) lisätä sairaanhoitajan tiedontasoa ammattikorkeakoulun hoitotyön koulutusohjelmasta, 2) kehittää sairaanhoitajan ohjausvalmiuksia Vammalan Alue-sairaalan leikkausosastolla ja 3) suunnitella, toteuttaa ja arvioida opetustilanne Vammalan Aluesairaalan leikkausosaston- ja päiväkirurgiansairaanhoitajille aiheesta ohjattu harjoittelu osana hoitotyön koulutusohjelmaa.

Opinnäytetyön teoriaosuudessa selvitettiin keskeiset hoitotyön koulutusohjelman rakenteet, joissa käsiteltiin opiskelua hoitotyön koulutusohjelmassa ja osaamiskuvauksia. Teoreettisessa osuudessa tarkasteltiin myös ohjattua harjoittelua, ohjausvalmiuksia ja oppimista. Osuus nojautui vahvasti aikaisempiin tutkimuksiin ja ammattikirjallisuuteen.

Opinnäytetyö toteutettiin opetustilanteena Vammalan Aluesairaalan leikkausosaston henkilökunnalle 15.3.2012, jossa läsnä oli 19 sairaanhoitajaa. Opetustilanne toteutettiin hyödyntäen PowerPoint – ohjelmaa, joka toimi esityksen runkona. Pääaiheet olivat hoitotyön koulutusohjelman tavoitteet ja rakenne, ohjattu harjoittelu ammattikorkeakouluopiskelussa, ohjausvalmiudet, ohjaajan ja opiskelijan roolit ohjatussa harjoittelussa sekä persoona työvälineenä ohjauksessa. Esitys kesti noin 30 minuuttia, jonka jälkeen keskusteltiin aiheesta.

Opinnäytetyön tekijä oli laatinut palautelomakkeen kuulijoille, jonka avulla saatiin arviointia kyseisen osastotunnin toteutuksesta. Palautelomakkeet jaettiin kuulijoille opetustilanteen jälkeen, jonka he heti palauttivat niille varattuun kuoreen. Palautelomakkeista selvisi, että tiedon saantia ammattikorkeakouluopiskelusta ja opiskelijaohjauksesta pidettiin tärkeänä. Lisätiedon tarvetta opiskelijaohjauksessa pidettiin merkittävänä. Esityksen sisältöä ja toteutusta pidettiin hyvänä.

Projektiluontoinen opinnäytetyö kehitti tekijän omaa oppimista monella eri alueella. Projektin suunnittelu, toteutus ja arviointi antoivat hyvän pohjan seuraaville projekteille. Projektin etenemisessä tekijän vuorovaikutus-, palautteenvastaanotto- ja yhteistyötaidot kehittyivät. Viestintätaidot saivat arvokasta parannusta seuraaville projekteille työelämässä ja opiskelussa.

INSTRUCTED TRAINING AS A PART OF DEGREE PROGRAMME IN HEALTH CARE – TEACHING SITUATION AT SURGERY OF VAMMALA REGIONAL HOSPITAL

Pajuranta, Kirsi
Satakunta University of Applied Sciences
Degree Programme in Health Care
May 2012
Supervisor: Flinck, Marja
Number of pages: 33
Appendices: 3

Key words: degree programme in Health Care at Satakunta University of Applied Sciences, instructed training, guiding preparedness and learning

---

The purpose of this project based thesis work was to enhance instructed training part of degree programme in health care. Targets for this thesis were 1) increase nurse's knowledge level of degree programme in health care at university of applied sciences, 2) improve nurse's preparedness to guide others at surgery of Vammala Regional Hospital and 3) design, hold and assess teaching situation for nurses at Vammala Regional Hospital surgery on topic: "Instructed training as part of degree programme in health care."

Theory part thesis investigated the essential structures of degree programme in health care, which deals with studying at degree programme in health care and knowledge maps. Also instructed training, guiding, preparedness and learning were covered within this part of thesis. This part is heavily based on earlier studies and professional literature.

Thesis was presented as a teaching situation for employees at surgery of Vammala Regional Hospital 15th of May 2012. Total of 19 nurses were present. Teaching situation was done mainly as a PowerPoint presentation. The main subjects were targets and structure at degree programme in health care, instructed training during studies at university of applied sciences, guiding preparedness, roles of instructor and trainee during training and personality as a working tool while guiding others. Presentation took about 30 minutes, after which there was time reserved for discussion about the subject.

Writer of this thesis had created a feedback form for the audience to receive evaluation about implementation of the teaching situation. Forms were distributed right after the teaching situation, and then returned in provided envelopes before leaving. From the received feedback it was found out that information about studying at University of Applied Sciences and student mentoring was seen very important. Also additional information received during mentoring was seen remarkable. The thesis itself and presentation was evaluated good.

The project based thesis work improved the students learning in many different sectors. The planning execution and evaluation of the project gave a good basis for any upcoming projects. During the process student's ability to interact, receive feedback

and co-operate were enhanced. Also communication skills got a valuable improvement against future projects at work and study.

Sisällysluettelo

1 JOHDANTO	5
2 PROJEKTILUONTOISEN OPINNÄYTETYÖN TAVOITTEET	6
3 PROJEKTILUONTEISEN OPINNÄYTETYÖN KESKEISET KÄSITTEET.....	6
3.1 Ammattikorkeakoulun hoitotyön koulutusohjelma.....	6
3.1.1 Hoitotyön koulutusohjelman rakenne.....	6
3.1.2 Opiskelu hoitotyön koulutusohjelmassa	8
3.1.3 EQF ja NQF ammattikorkeakoulututkintojen viitekehykset	9
3.1.4 Koulutusohjelmakohtaiset osaamiskuvaukset	10
3.1.5 Koulutusohjelmakohtaiset moduulit.....	12
3.2 Ohjattu harjoittelu.....	12
3.3 Ohjausvalmiudet.....	16
3.4 Oppiminen	18
4 PROJEKTI	19
4.1 Projektiluontoisen opinnäytetyön aikataulu	20
4.2 Opetustilanteen sisällön, PowerPointin ja palautelomakkeiden suunnittelu	21
5 PROJEKTIN TOTEUTUS.....	23
6 PROJEKTIN ARVIOINTI.....	23
7 PROJEKTIN PALAUTTEET	24
7.1 Tiedon merkitys ammattikorkeakouluopiskelusta.....	24
7.2 Tiedon merkitys opiskelijaohjauksesta	25
7.3 Osastotunnin sisällön kokonaisuus.....	26
7.4 Osastotunnin toteutus	27
7.5 Lisätiedon tarve	28
7.6 Vapaa palaute	29
8 JOHTOPÄÄTÖKSET	30
9 PROJEKTIN POHDINTA	30
LÄHTEET	32

LIITTEET

Liite 1 Yhteistyösopimus

Liite 2 Palautelomake

Liite 3 PowerPoint-osastotunnista

1 JOHDANTO

Hoitotyön koulutuksen tavoitteena on, että valmistuttuaan opiskelija osaa toimia sekä itsenäisesti että moniammatillisissa työryhmissä hoitotyön asiantuntijana ja kehittää sosiaali- ja terveysalaa. Ohjattu harjoittelu kuuluu merkittävänä osana hoitotyön koulutusohjelmaan ammattikorkeakoulussa, jota sisältyy sekä perus- että ammattiopintoihin. Ohjatun harjoittelun pitää olla suunnitelmallista ja arvioitavaa, jonka tavoitteena on saavuttaa sairaanhoitajalta/terveydenhoitajalta vaadittava osaaminen. Opiskelijoiden ohjatun harjoittelun ohjaus kuuluu oleellisesti sairaanhoitajan työhön. (Samk/Opetussuunnitelma 2008/2009.)

Tämän opinnäytetyön tarkoituksena on kehittää ohjaajan valmiuksia hoitotyön opiskelijoiden ohjatussa harjoittelussa lisäämällä tietoa ammattikorkeakouluopiskelusta tänä päivänä. Ohjaajan saadessa ymmärrystä ammattikorkeakoulun opetussuunnitelmasta ja nykyisestä koulutuksesta hänen ammatillinen kehittymisensä saa varmuutta ja kohennusta. Opinnäytetyö auttaa ohjaajaa ymmärtämään ohjauksen ja arvioinnin merkityksen opiskelijan ammatillisen kasvun kehittämisessä ohjatussa harjoittelussa. (Jääskeläinen 2009, 18.)

Opetustilanteen tarkoituksena on päivittää opiskelijaohjaajien tiedot sairaanhoitajaksi opiskelusta ammattikorkeakoulussa tänä päivänä. Opiskelija ohjauksen pitää vastata opiskelijan tarpeisiin ja jaksolle asetettuihin vaatimuksiin. Sairaanhoitajien tiedot tämän päivän sairaanhoitajakoulutuksesta ovat puutteelliset ja koulutuksen sisällön tuntemus auttaisi tavoitteiden tuntemisessa. Sairaanhoitajan saadessa enemmän tietoa opiskelusta ammattikorkeakoulussa tulee teoria ja käytäntö lähemmäksi toisiaan. Ohjaajan hyvät ohjaustaidot tukevat opiskelijan oppimista ja se heijastuu välillisesti potilaan hyvänä hoitona. (Jääskeläinen 2009, 64–65.)

Opinnäytetyö toteutetaan projektina. Projektin tuotos on opetustilanne. Opetustilanne pidetään Vammalan Aluesairaalan leikkausosastonhenkilökunnalle heidän koulutuspäivänään keväällä 2012. Tässä projektissa suunnitellaan, toteutetaan ja arvioidaan

opetustilanne. Opetustilanteen esityksen tueksi tehdään PowerPoint – versio, joka laitetaan liitteeksi opinnäytetyöhön. Opetustilanteen jälkeen osallistujat arvioivat kysymyslomakkeen avulla opetustilanteen toteutusta ja sisältöä.

2 PROJEKTILUONTOISEN OPINNÄYTETYÖN TAVOITTEET

Tämän projektiluontoisen opinnäytetyön tavoitteiksi asetettiin:

1. Lisätä sairaanhoitajan tiedontasoa ammattikorkeakoulun hoitotyön koulutusohjelmasta
2. Kehittää sairaanhoitajan ohjausvalmiuksia Vammalan Aluesairaalan leikkausosastolla
3. Suunnitella, toteuttaa ja arvioida opetustilanne Vammalan Aluesairaalan leikkausosaston- ja päiväkirurgiansairaanhoitajille aiheesta ohjattu harjoittelu osana hoitotyön koulutusohjelmaa

Keskeisiksi käsitteiksi nousivat tavoitteiden pohjalta ammattikorkeakoulun hoitotyön koulutusohjelma, ohjattu harjoittelu, ohjausvalmiudet ja oppiminen.

3 PROJEKTILUONTEISEN OPINNÄYTETYÖN KESKEISET KÄSITTEET

3.1 Ammattikorkeakoulun hoitotyön koulutusohjelma

3.1.1 Hoitotyön koulutusohjelman rakenne

Ammattikoulutuksessa on tapahtunut suuri muutos viimeisinä vuosikymmeninä. Sairaanhoidon koulutus on kehittynyt Suomessa 1880 alkaneesta kurssimuotoisesta koulutuksesta ammattikorkeakoulutasoiseksi koulutukseksi (Paldanius 2002, 167). Ammattikorkeakoulut puhekielessä AMK:t ovat työelämäsuuntautuneita korkeakouluja. Ne ovat toimineet Suomessa noin kymmenen vuotta ja niitä on noin 30, joissa kahdeksan eri koulutusala. Ammattikorkeakoulujen tehtävänä on tuottaa asiantuntijoita työelämään. (Ammattikorkeakoululaki 351/2003, 4§; Moisio 2006, 20.)

Ammattikorkeakoulussa suoritettavia tutkintoja ovat ammattikorkeakoulututkinnot ja ylemmät ammattikorkeakoulututkinnot. Hoitotyön koulutusohjelma johtaa sairaanhoitajan/terveydenhoitajan ammattikorkeakoulututkintoon nuoriso- tai aikuisopintojen koulutusohjelmassa. Sairaanhoitajan/terveydenhoitajan työ edellyttää perehtyneisyyttä hoitotyöhön liittyvään uusimpaan tieteelliseen tutkimukseen ja hoitotyön tiede on hoitotiede. Opintojen mitoituksen peruste on opintopiste. Opintojaksot pisteytetään niiden edellyttämän työmäärän mukaan. Yhden lukuvuoden opintojen suorittamiseen keskimäärin vaadittava 1600 tunnin työpanos vastaa 60 opintopistettä (op). Sairaanhoitajakoulutuksen kesto on 3,5 vuotta (210 op). Terveystenhoitajan koulutus kestää 4 vuotta (240 op). (Ammattikorkeakouluasetus 352/2003, 4§ -5§.)

Hoitotyön koulutusohjelma (sairaanhoitaja/terveydenhoitaja) opintoihin kuuluu perus- ja ammattiopintoja, vapaasti valittavia opintoja, ammattitaitoa edistävää harjoittelua sekä opinnäytetyö, joiden pohjalta rakentuu asiantuntijuus. Ylempään ammattikorkeakoulututkintoon kuuluu syventäviä ammattiopintoja, vapaasti valittavia opintoja ja opinnäytetyö. Perusopinnoissa (34 op) tutustutaan ammattikorkeakouluopintoihin ja tulevaan ammattiin. Hoitamisen perusteet muodostavat käsityksen opiskelijalle. Opiskelija opiskelee virkamieheltä edellytettävän ruotsin kielen taidon. Englannin kielen taito saavuttaa sellaisen suullisen ja kirjallisen tason, joka on ammatin harjoittamisen kannalta tarpeellinen. (Samk/Opetussuunnitelma 2008 2009, 5-6.)

Ammattiopinnoissa (71op/86op) opiskelee sairaanhoitajan ammatin ydinosaamisen ja terveydenhoitotyön ammattiopinnoissa opiskellaan lisäksi terveydenhoitotyötä. Perus- ja ammattiopintoihin sisältyy ammatillista osaamista edistävät harjoittelut (75op/90op). Opiskeluun liittyy myös opinnäytetyö (15op), joka on osa oppimispro-

sessia. Opinnäytetyö osoittaa opiskelijan valmiuksia soveltaa tietojaan ja taitojaan. Opinnäytetyönsä alalta opiskelija kirjoittaa kypsyysnäytteen tutkintoaan varten, jonka tarkoitus on osoittaa perehtyneisyyttä asiaan. Vapaasti valittavat opinnot (15op) antavat opiskelijalle mahdollisuuden syventää ja laajentaa osaamistaan oman mielenkiinnon mukaan. (Samk/Opetussuunnitelma 2008 2009, 6.)

3.1.2 Opiskelu hoitotyön koulutusohjelmassa

Hoitotyön koulutusohjelman tavoitteena on kouluttaa korkeatasoisia asiantuntijoita, joilla on valmiudet ammattinsa laaja-alaiseen ja syvälliseen hallintaan. Opiskelijalla on valmistumisensa jälkeen valmiudet toimia itsenäisesti ja moniammatillisissa työryhmissä hoitotyön asiantuntijana. Asiantuntijuuteen sisältyy kyky kehittää ja uudistaa toimintaa tutkittuun tietoon perustuen sekä valmiudet näyttöön perustuvaan hoitotyöhön, yhteiskunnalliseen vaikuttamiseen ja elinikäiseen oppimiseen tietoyhteiskunnan jäsenenä. Ammattikorkeakoulun yhtenä tärkeänä tavoitteena on antaa opiskelijalle työelämässä vaadittava hyvä viestintä- ja kielitaito. Syventävien opintojen tavoitteena on syventää teorian soveltamista käytäntöön, analyyttisiä taitoja, projektin johtamisen sekä tutkimus- ja kehitystyöhön osallistumisen taitoja. (Ammattikorkeakouluasetus 352/2003,7§; Samk/Opetussuunnitelma 2008 2009, 3.)

Hoitotyön koulutusohjelmassa on oppiminen opiskelijan vastuulla, mutta opiskelijalla on oikeus saada ohjausta, opetusta ja sellainen oppimisympäristö, joka tukee oppimista kohti asiantuntijuutta. Hoitotyön teoriaperusta pohjautuu hoitotieteeseen ja hoitotyötä tukeviin tieteenaloihin. Hoitotyön koulutusohjelma korostaa tiedon soveltamisen tärkeyttä ja tiedon muuttuvaa luonnetta. Ammatillinen osaaminen korostaa kykyä ja halua jatkuvaan oppimiseen ja itsensä kehittämiseen uudella ja ajankohtaisella tiedolla. (Samk/Opetussuunnitelma 2008 2009, 3-4.)

Hoitotiede ja hoitotyötä tukevat muut tieteenalat ovat pohjana teoriaperustalle. Hoitotyön koulutusohjelma korostaa ammatillisessa osaamisessa sitä, että on kyky ja halu jatkuvaan oppimiseen. Oppimisessa korostetaan oppijan itseohjautuvuutta ja omaa

tiedonhakemista. Työskentelyä ryhmissä pidetään myös oppimisen ytimenä. Henkilökohtainen opintosuunnitelma (HOPS) antaa opiskelijalle mahdollisuuden soveltaa oppimistaan ja määrittelee omat oppimistarpeensa. Osa opetuksesta on verkko-opetusta, joka vahvistaa opiskelijan tietoyhteiskuntavalmiuksia, joita kansainvälistyvä työelämä tarvitsee. (Samk/Opetussuunnitelma 2008 2009, 4-5.)

Kansainvälisyyttä pidetään tärkeänä osana opiskelua, jolloin opiskelijalla on mahdollisuus osallistua vaihto-ohjelmiin. Koulussa on englannin kielellä toteuttavia hoitotyön opintoja, jotta kansainvälisiin tehtäviin olisi matalampi kynnys hakeutua. Opiskelu tapahtuu myös tiiviisti yhteistyössä työelämän kanssa. Opinnäytetyön aihe nousee työelämästä, jotta se olisi osa käytännön hoitotyön kehittämistä. (Samk/Opetussuunnitelma 2008 2009, 5.)

Kansainvälisyys näkyy myös siinä, että on mahdollisuus hakeutua opiskelijaksi ulkomailta suomalaiseen ammattikorkeakouluun. Satakunnan ammattikorkeakoulu houkuttelee opiskelijoita erilaisilla asioilla mm. ilmainen kuntosalin käyttö, tietokoneissa ilmainen internetyhteys ja erinomaiset kirjastopalvelut. Koulutuksen laatu on erinomainen, koska Satakunnan ammattikorkeakoulu on ”rankattu” viiden parhaan ammattikorkeakoulumme joukkoon Suomessa ja suurin osa opiskelijoista löytää työpaikan heti valmistuttuaan. Viimeisimpänä houkuttimena käytetään lukukausimaksuttomuutta. (Satakunnan ammattikorkeakoulu, 2012.)

3.1.3 EQF ja NQF ammattikorkeakoulututkintojen viitekehykset

Ammattikorkeakoulututkintojen viitekehysten tavoitteena on edistää ammattikorkeakoulujen yhteistä näkemystä siitä, miten kansallisessa tutkintojen ja muun osaamisen viitekehyksessä esitetyt osaamistasokuvauksia sovelletaan opetussuunnitelmatyössä, osaamisprofiilien laadinnassa ja osaamisen arvioinnissa (Ammattikorkeakoulujen rehtorineuvosto 2010, 3).

Eurooppalainen tutkintojen ja osaamisen viitekehys (EQF) antaa mahdollisuuden jäsenmaiden opetussuunnitelmien yhteneväisyyteen. Opetussuunnitelmien ollessa samanlaiset helpottuu osaamistasojen vertailtavuus. EQF:llä pyritään mahdollistamaan opiskelijoiden sekä työntekijöiden liikkuminen maasta toiseen joustavammin. Täavoitteena on lisätä eurooppalaisen korkeakoulutuksen kilpailukykyä ja vetovoimaa muihin maanosiin verrattuna, johon pyritään tutkintorakenteiden yhdenmukaistamisella. EQF:llä on kahdeksan tasoa, jotka kattavat kaikki tutkinnot perustasosta edistyneeseen tasoon. Tasot perustuvat oppimistuloksiin, taitoihin ja pätevyyyteen. Oppimistulokset on kuvattava selkeästi ja läpinäkyvästi, jotta järjestelmät olisivat vertailukelpoisia. (Ammattikorkeakoulujen rehtorineuvosto 2010, 3-4.)

Tutkintojen ja osaamisen kansallinen viitekehys (NQF) tarkoitus on lisätä tutkintojen kansallista ja kansainvälistä vertailtavuutta ja läpinäkyvyyttä. Viitekehysten tarkoitus parantaa tutkintojärjestelmän toimivuutta ja selkeyttä sekä helpottaa koulutusjärjestelmässä liikkumista. Suomessa kansallisessa viitekehyksessä kaikki tutkinnot on sijoitettu yhdelle kahdeksasta viitekehysten vaativuustasosta. (Ammattikorkeakoulujen rehtorineuvosto 2010, 4.)

NQF, Taso 6 on ammattikorkeakoulututkinto ja alempi korkeakoulututkinto sekä NQF, Taso 7 on ylempi ammattikorkeakoulututkinto ja ylempi korkeakoulututkinto kuvaavat ammattikorkeakoulusta valmistuvan opiskelijan tasoa. Taso 6, johon sairaanhoitaja/terveydenhoitaja kuuluvat, hallitsee laaja-alaiset ja edistyneet tiedot ja taidot omalta alaltaan. Valmistunut sairaanhoitaja/terveydenhoitaja osaa arvioida omaa osaamistaan ja omaa valmiudet jatkuvaan oppimiseen. (Ammattikorkeakoulujen rehtorineuvosto 2010, 4 - 5.)

3.1.4 Koulutusohjelmakohtaiset osaamiskuvaukset

Ammatillinen asiantuntijuus hoitotyössä muodostuu hoitotyön erityisosaamisesta, joka saavutetaan koulutuksen aikana. Teoria ja käytäntö kuuluvat ammatilliseen osaamiseen, joista yhdessä muodostuu ammatillinen asiantuntijuus. Kyky oppia jatkuvasti uutta, oman alansa tiedot, taidot ja kokemukset kuuluvat asiantuntijuuteen ja muo-

dostavat sen perustan. Asiantuntijuuden kehittyminen rakentuu ja luodaan jo opiskeluaikana. Koulutusohjelmakohtaiset laajat osaamiskokonaisuudet muodostavat perustan ammatillisen asiantuntijuuden kehittymiselle. Laajoja osaamiskokonaisuuksia ovat kompetenssit, jotka kuvaavat pätevyyttä, suorituspotentiaalia ja kykyä suoriutua ammattiin kuuluvista työtehtävistä. Koulutusohjelmakohtaiset ja yhteiset kompetenssit suositellaan käytettäväksi Suomen ammattikorkeakouluissa, joiden tavoitteena on selkeästi erottuvia ja arvioitavissa olevia osaamiskokonaisuuksia. (Ammattikorkeakoulujen rehtorineuvosto 2010.) Tavoiteltavien kompetenssien kehittymiseen vaikutetaan pedagogisilla valinnoilla ja oppimisympäristöihin liittyvillä ratkaisulla. Osaamistavoitteet on muotoiltu tiiviisti ja ymmärrettävästi, jotta saavuttamista olisi mahdollista arvioida. (Ammattikorkeakoulujen rehtorineuvosto 2010, 5-6.)

Hoitotyön koulutusohjelman, hoitotyön suuntautumisvaihtoehdon kompetenssit on jaettu viiteen ryhmään. Kompetensseista ensimmäinen on hoitotyön asiakkuusosaaminen, jossa sairaanhoitaja tunnistaa holistisen ihmiskäsityksen lähitieteiden tietopohjaa hyödyntäen sekä tunnistaa erilaiset toimintavajaudet ihmisessä. Kompetensseissa toisessa terveyden edistämisen osaaminen sairaanhoitaja tietää potilaan hoitoketjut ja tavallisimpien sairauksien synnyn. Hän tunnistaa ja ennakoii yksilön/ryhmän terveysongelmia ja – uhkia. Hänellä on valmiudet tukea ihmistä ottamaan vastuuta omasta terveyden edistämisestä ja kuntouttamisesta. (Samk/Opetussuunnitelma 2008 2009, 15.)

Kliinisen osaamisen kompetenssissa sairaanhoitaja osaa ottaa vastuuta potilaan /asiakkaan fyysisestä, psyykkisestä, hengellisestä ja sosiaalisesta turvallisuudesta. Sairaanhoitaja osaa huolehtia potilaan peruselintoiminnoista ja tarvittaessa antaa ensiavun potilaalle. Hän osaa seurata tavallisempien sairauksien hoidon vaikuttavuutta ja hyödyntää tutkimustuloksia hoidossa. Sairaanhoitajalla on perustiedot aseptiikasta, jotta infektioiden torjunta toteutuisi. Hänellä on tietoa ja taitoa omaisten tukemisesta potilaan hoidossa. Hänellä on tarvittavat valmiudet lääkehoidon toteuttamiseen potilaan hoidossa. (Samk/Opetussuunnitelma 2008 2009, 15.)

Päätöksenteko-osaaminen on myös yksi kompetensseista, jossa sairaanhoitaja toimii vuorovaikutuksellisessa hoitosuhteessa potilaan ja hänen omaistensa kanssa, jossa hän suunnittelee, toteuttaa ja arvioi potilaan hoitoa. Hänellä on valmiudet dokumen-

toida potilaan hoitotyötä koko hoitoprosessin ajan tietosuojaan ja – turvan mukaisesti. (Samk/Opetussuunnitelma 2008 2009, 16.)

Ohjaus- ja opetusosaaminen on kompetensseista viimeisin, jossa sairaanhoitaja (AMK) on valmiudet potilaiden ohjaamiseen itsehoidossa, terveysongelman hallinnassa ja lääkehoitoon liittyvissä asioissa perusohjausmateriaalia hyödyntäen. Opiskelijoiden ohjaamiseen hänellä on valmiudet. Hoitotyön ja terveydenhoitotyön osaamisen määrittelytyön perustana on käytetty näitä edellä mainittuja kompetensseja. (Samk/Opetussuunnitelma 2008 2009, 16.)

3.1.5 Koulutusohjelmakohtaiset moduulit

Hoitotyön koulutusohjelman opetussuunnitelman opinnot muodostuvat osaamisalueista, joita sanotaan moduuleiksi. Kompetenssit luovat perustan moduuleille. Moduulikäsikirjat jaetaan opiskelijoille, joissa kuvataan osaamisalueiden tarkka sisältö ja toteutus. Ensimmäisellä opintovuodella opiskelija on hoitotyöhön perehtyjä, jonka tavoitteena on opiskelijan tutustuminen sosiaali- ja terveysalaan osana yhteiskuntaa. Hoitotyön tieto-, taito- ja arvoperusta tulevat opiskelijalle tutuiksi. Toisella opintovuodella opiskelija on ammattiin kehittyjä, jonka tavoitteena harjaantua soveltamaan tieto-, taito- ja arvoperustaa potilas- ja asiakassuhteessa. Terveiden- ja hyvinvoinnin ylläpitäminen ja edistäminen on opiskelussa pääroolissa, johon opiskelijan toiminta perustuu. Kolmannella opintovuodella opiskelija suunnittelee, toteuttaa ja arvioi näyttöön perustuvaa hoitotyötä. Neljännen vuoden opiskelija toimii sairaanhoitajana/terveydenhoitajana näyttöön perustuvassa toiminnassa, joka on tämän opintovuoden tavoite. Hänen tavoitteensa on myös arvioida ja kehittää hoitotyötä/terveydenhoitotyötä. (Samk/Opetussuunnitelma 2008/2009, 7-14.)

3.2 Ohjattu harjoittelu

Hoitotyön koulutusohjelman olennainen osa ammattiin oppimista on ohjattu harjoittelu. Ohjaajat tarvitsevat kouluttautumista ohjauksessaan ja heidät on saatava verkos-

toitumaan ja täydennyskoulutettava säännöllisesti. Opiskelijalle olisi tärkeää järjestää ohjauskeskusteluja säännöllisesti oppimisjakson aikana. Opettajille olisi lisättävä ohjausresursseja opiskelijan työssä oppimisen ohjaukseen. (Hulkari 2006, 36.)

Ohjatun harjoittelun tavoitteena on perehdyttää opiskelija ohjatusti erityisesti ammattiopintojen kannalta keskeisiin käytännön tehtäviin sekä tietojen ja taitojen soveltamiseen työelämässä (Ammattikorkeakouluasetus 352/2003, 7§). Harjoittelua pidetään terveysalan koulutuksen ja ammatin oppimisen ytimenä. Se on yksi yhteistyön muoto työelämän kanssa. Ohjatun harjoittelun tavoitteena on syventää opiskelijan taitoja, valmentaa alan työtehtäviin ja täydentää koulutusohjelman mukaista opiskelua. Harjoittelu merkitsee paljon ammatti-identiteetille ja vie suuren ajan opiskelusta. Harjoittelun lopputulos riippuu paljolti osaston hoitohenkilökunnan pedagogisista valmiuksista. Kliininen opettaja on harjoittelun moottori. Ydintavoite on oppia ymmärtämään hoitotyön prosessia ja potilaan kohtaamista, koska niillä on todellista arvoa myöhemmin sairaanhoitajan/terveydenhoitajan ammatissa tulevaisuudessa opiskelun loputtua. (Karvinen 2009.)

Opiskelija ohjauksen koetaan kuuluvan selkeästi osaksi sairaanhoitajan työtä, vaikka sairaanhoitajakoulutuksessa ei suoranaisesti opiskella opiskelijaohjausta, vaan se nähdään luonnollisena osana sairaanhoitajan työtä, johon valmiudet katsotaan saavutettavan potilaiden ohjauksen kautta. Sairaanhoitajat kokevat, että vastuu opiskelijan oppimisesta on kasvanut, koska opettajat käyvät harvemmin harjoittelukentillä ja kädentaitojen laboraatio-opetus kouluissa on vähentynyt. Sairaanhoitajien tiedot tämän päivän sairaanhoitajakoulutuksesta ovat puutteelliset. Koulutuksen sisällön tuntemus auttaisi myös tavoitteiden ymmärtämisessä. (Jääskeläinen 2009, 64 - 65.)

Ohjattu harjoittelu on koulutuksen opetussuunnitelmaan kuuluvaa tavoitteellista opiskelua, jonka järjestämisestä sovitaan toimintayksikön ja koulutuksen järjestäjän välisellä sopimuksella. Ohjatun harjoittelun tavoitteena perehdyttää opiskelija ammattiopintojen kannalta keskeisiin työtehtäviin sekä tietojen ja taitojen soveltamiseen työelämässä. Ohjattu harjoittelu on tärkeä vaihe ammattiin kasvussa, joten harjoittelujakson tavoitteena on hyvä ja asiantunteva ohjaus. Ammattikorkeakoulun tehtävänä

on varmistaa, että terveydenhuollon ammatteihin valmistuvilla on potilasturvallisuuden ja terveystalveluiden laadun edellyttämät valmiudet. Harjoittelupaikkojen tehtävänä on varmistaa, että jokainen harjoittelujakso tarjoaa riittävästi ja tarkoituksenmukaisia oppimismahdollisuuksia ja ohjaus vastaa opiskelijan tarpeita ja jaksoille asetettuja vaatimuksia. (Heinonen 2004, 16–18.)

Kallion (2011) vahvin viesti oli, että opiskelijan pitää olla harjoittelussa itseohjautuva ja aktiivinen, jossa koulussa opiskeltu hoitotieteellinen tieto ja kliinisten hoitotoimien harjoittelu siirretään aitoon ympäristöön. Ohjatun harjoittelun ohjaajan tehtävä on haastava, koska on osattava ottaa vastuuta ohjattavasta ja annettava vastuuta. Opiskelijat toivovat, että ohjaajat osoittaisivat kiinnostusta heidän tavoitteitaan kohtaan, koska silloin ohjaukseen tulee mukaan suunnitelmallisuus. (Kallio 2011, 96–99.)

Ohjatun harjoittelun toteutuksessa on tärkeää hyvä informaation vaihto ja tiedon kulku koulutus- ja toimintayksiköiden välillä, harjoittelun riittävä resursointi ja työn jaosta sopiminen sekä opettajan osallistuminen harjoitteluun. Harjoittelun alkaessa on oppimisen kannalta hyvä perehdyttää opiskelija harjoittelupaikan käytäntöihin ja työyhteisöön sekä käydä läpi harjoittelujakson tavoitteet opiskelijakohtaisesti. Oppimisen alussa koettu oppimisen malli vaikuttaa vahvasti myöhempään opiskeluun ja tulevaan sairaanhoitajan ammattiin. Hyvä ohjaus alussa laajentaa näkökulmia, lisää varmuutta ja rohkeutta kohdata asioita seuraavassa harjoittelussa. Harjoittelun lopussa ohjaaja, opiskelija ja opettaja arvioivat opiskelijan oppimista, harjoittelun onnistumista ja toimintayksikköä harjoittelu ympäristönä. (Hautaniemi 2008, 66, 101–102; Romppanen 2011, 223–224.)

Asiantuntijuuden kehittyminen on prosessi, johon ohjattu harjoittelu liittyy oleellisenä osana. Ohjattu harjoittelu on erittäin tärkeä vaihe opiskelijoille ammattiin kasvussa. Koulutus pyrkii vastaamaan kehittämällä koulutusta työelämän tarpeita vastaaviksi. Hyvin onnistunut harjoittelu voi lisätä yksittäisen työpisteen vetovoimaa ja toimia rekrytointikeinona, kun sairaanhoitaja valmistuttuaan valitsee tulevaa työpaikkaansa. Nämä edellä mainitut asiat vain kasvattavat haastetta ohjatulle harjoittelulle kouluttaa sairaanhoitajaopiskelijoista ammattilaisia, joilla valmistuessaan olisivat valmiudet toimia ammatissaan. (Kajander 2007, 9.)

Ohjattu harjoittelu antaa työpaikalle mahdollisuuden esitellä omaa työpaikkansa vetovoimaisena yksikkönä. Harjoittelu luo mahdollisuuden saada ammattitaitoista ja osaavaa työvoimaa työpaikalle tulevaisuudessa. Sairaanhoidtajien ohjauksen tukeminen luo mahdollisuuden koulutuksen kehittämiseen ja suunnitteluun. Ohjatun harjoittelun myötä voidaan kehittää työpaikan oppimiskulttuuria ja kaikkien työntekijöiden kouluttautumista. (Hulkari 2009, 37 – 38.)

Opiskelija on oman oppimisensa vastuullisin henkilö. Opiskelija tulee työyhteisöön oppimaan, joten hänen täytyy olla aktiivinen ja tietoinen oppija, joka vain omalla toiminnallaan ohjaajan tukemana voi saavuttaa omat oppimistavoitteensa. Oppiminen on hänestä itsestä lähtevää, jota ohjaa opetussuunnitelma ja hänen omat tavoitteensa. Opiskelijalla kohdistuu paljon odotuksia ja vaatimuksia harjoittelua ohjaavaan hoitajaan. (Tolonen 2007, 4.)

Opiskelija on aina yksilö, jolla on omat persoonalliset ominaisuutensa. Opiskelijalla on tärkeää olla ajatus, että uuden asian oppiminen on mahdollisuus, ei ahdistus. Opiskelijan vuorovaikutustaidot ovat myös keskeisessä asemassa ohjaustilanteessa. Opiskelijan hyvä taito on kyky kuunnella eli olla aidosti kiinnostunut. Sanallinen ja sanaton viestintä ovat isossa roolissa ohjaustilanteessa. (Kalliola ym. 2010, 10, 24.)

Opiskelijan motivaatio ja asenne luovat optimaalisen lähtökohdan oppimiselle, joiden kautta sitoudutaan oppimiseen omaehtoisesti ja tietoisesti. Vielä ei olla yksimielisiä siitä, mikä tekijä on tärkein oppimistapahtumassa. Melko yksimielisiä ollaan siitä, että oppimisen liikkeelle panevat voimat motiivi ja asenne ovat hyvin tärkeitä monimutkaisessa oppimisessa, joka vaatii yksilön aktiivista osallistumista. Opiskelijan tulisi ymmärtää, että oppiminen nousee sisältäpäin. Opiskelijan omatoimisuus on yksi ohjauksen päämäärä. Ohjauksen tarve vaihtelee opiskelijan opiskeluvaiheen mukaan. (Hautaniemi 2008, 109.)

Romppasen (2011) mukaan ohjauksessa tulisi nykyistä paremmin opiskelijan yksilölliset tarpeet ja tapa oppia uusia asioita. Ratkaisuista toimivin tähän asiaan olisi henkilökohtainen ohjaaja. Ohjaajan tulisi opiskelun edetessä antaa opiskelijalle vastuullisia tehtäviä, jotta opiskelija oppii vastuullista päätöksentekoa. Vastuutehtävien ohjaami-

sessä tarvitaan ohjaajan säännöllistä arviointia, palautetta ja ohjausta. Opiskelijoita pitää valmentaa erilaisiin odottamattomiin ristiriitatilanteisiin koulutuksessa. Harjoittelussa heitä pitää rohkaista ottamaan ristiriitatilanteet puheeksi ja refleктоimaan niitä. (Romppanen 2011, 232.)

3.3 Ohjausvalmiudet

Ohjausvalmiuksilla tarkoitetaan tietoja, taitoja ja asenteita, joiden avulla terveydenhuoltohenkilöstö osaa ohjata potilaita, opiskelijoita ja omaisia. Ohjauksen oppimisen edellytyksenä on tieto siitä, miten ihminen oppii. Ohjausvalmiudet ovat osa ammatillisia valmiuksia. (Peltoniemi 2007, 18 19.) Hyvä ohjaaja kehittää omia oppimis- ja opetuskäsityksiään, koska ne vaikuttavat opiskelijan oppimiseen. Ohjaushalukkuus on ohjausvalmiuksien ydin. Ohjaaja sitoutuu ohjaamiseen ja luottaa opiskelijan kykyyn kasvaa ja kehittyä. Hyvinä ohjausvalmiuksina pidetään myös vastuunantamista opiskelijalle, perustelujen vaatimista, palautteen antamista ja oman työnsä arvioinnin sietämistä. (Tolonen 2007, 5.)

Ensikohtaaminen opiskelijan kanssa oli erityisen tärkeä, koska positiivinen vastaanotto ja perehdytys työpaikan toimintaan auttoivat nopeammin pääsemään mukaan organisaation toimintaan ja enteili hyvää alkua jaksolle. Sosiaalinen turvallisuus koettiin tärkeäksi oppimiselle eli opiskelija uskaltaa kertoa avoimesti omia mielipiteitään. Laadukas ohjaus on luonteeltaan perusteltua ja rakentavaa. Hyvä ohjaaja oli ammatillisesti pätevä ja helposti lähestyttävä persoona, joka oli innostunut ja motivoitunut työhönsä ja hänellä oli riittävästi aikaa paneutua opiskelijan ohjaamiseen. Vuorovaikutus on laadukkaan oppimisen edellytys. (Hulkari 2006, 99.)

Oppimisen vahvistaminen palautetta antamalla on oleellinen osa ohjausta ja sillä on keskeinen merkitys oppimisen edistymiselle. Rakentavasti annetulla palautteella vaikutetaan opiskelijan myönteisiin oppimiskokemuksiin, oppimisasenteeseen ja ammatilliseen kehittymiseen. Rakentava palaute kohdistuu työsuorituksiin ja tuloksiin perustuen puolettomuuteen, avoimuuteen ja tasavertaisuuteen, jossa ajoitus ja täsmälli-

syys ovat tärkeää. Palaute opiskelijalta ohjaajalle kehittää ohjaajan ohjausvalmiuksia. (Hautaniemi 2008, 28.)

Asiantuntijuuden kehittymiseen vaikuttavat oppimiskokemukset merkityksellisesti. Merkityksellisiin oppimiskokemuksiin vaikuttavat toiset ihmiset sekä opiskeluaikainen ja työyksikössä tapahtuva vuorovaikutus. Oppimiskokemuksiin vaikuttaa myös hyvin merkittävästi oppijan tunnetila. Ihminen oppii sitä paremmaksi taidon hallitsijaksi, mitä useampaan kertaan tietyn tekemisen toistaa. Harjoittelu antaa siihen mahdollisuuden. Taidon oppimisessa on myös tärkeää, miten taito opitaan. (Jurkkala 2010, 1.)

Ohjaus on opiskelijan ja ohjaajan välistä yhteistyötä. Ohjauksen ja ohjaajan tavoitteena on tukea opiskelijan oppimisprosessia. Ohjaajaksi nimetty sitoutuu ja kantaa ammatillisesti vastuuta ohjauksestaan monella tavalla. Olennaista on ohjauksen saatavuus, jatkuvuus ja ohjaajan sitoutuneisuus opiskelijan ohjaukseen. Huolellinen opiskelijan ohjaus kertoo opiskelijan arvostuksesta ja on osa myönteistä opiskelijan mukaanottoa työyhteisöön. Ohjaajien kokemuksena tuli esille, että heillä työntekijöinä teoria ja tieto kombinoituvat sujuvaan toimintaan ja kokonaisuuksien hallintaan. Ohjeita noudattava opiskelija tahtoo oppia tekemään työtä itsenäisesti, mutta vaatii perusteluja ja odottaa ohjaajan antavan niitä. Ohjaajan asennetta ja motivaatiota korostettiin ja pidettiin oppimisen lähtökohtana. (Hautaniemi 2008, 109.)

Ohjaajan ohjaamiseen vaikuttaa aina persoonallisuus eli puhutaan persoonasta työvälineenä. Työkokemuksen karttuessa ohjaaja kasvaa ja kehittyy omassa ohjaajuudessaan, joka on jatkuva kasvun matka. Matkalla ohjaajuuteen joutuu joskus ylittämään oman mukavuusalueensa ja astumaan alueelle, jossa kokee epämukavia tunteita, mutta se on reitti ohjaajina kasvamiseen ja kehittymiseen. Ohjaus on ohjaajalle matka itsetuntemukseen, keskeneräisyyden sietämiseen ja valmiista vastauksista luopumiseen. Ohjaustilanteet tulisi olla tavoitteellisia ja suunnitelmallisia, jotka lähtevät tavoitteiden asettamisesta. Ohjaajan taitoja ovat kyky antaa tilaa toisen tunteille, motivointi, havaintotaidot ja joskus myös tilannekomiikka. Ohjaajan vuorovaikutustaidot ovat tärkeässä roolissa ohjaustilanteissa. Ohjaajan pitäisi malttaa olla oikeasti läsnä ja asettua opiskelijan rinnalle kuuntelemaan. Ohjaajalla on oikeus tunteisiin ja saa tunnustaa epävarmuutensa, mutta pitää muistaa ammatillisuus ohjaustilanteissa. Ohjaa-

jan on tärkeä pitää huolta työvälineestään eli itsestään, joka on haasteena omalle jaksamiselle. (Kalliola, Kurki, Salmi & Tamminen-Westerbacka 2010, 10–13.)

3.4 Oppiminen

Oppiminen perustuu kognitiiviseen oppimiskäsitykseen, jolla tarkoitetaan ihmisen tiedon käsittelytoimintaa, tiedon hankkimista, käsittelyä ja toimintaa. Tiedon luominen on mahdollista vain rakentamalla uusi tieto aikaisemman tiedon varaan kognitiivisen oppimiskäsityksen mukaan. Uuden oppimisen lähtökohtia ovat aikaisemmat tiedot, kokemukset, ongelmanratkaisutavat ja yksilön tapa hahmottaa maailmaa. Uuden asian oppiminen on uusien asioiden muokkaamista, täydentämistä, uudelleenrakentamista ja kokeilemistä. Oppimisessa on myös oleellista, että havainnoi ilmiötä, pohtii, ymmärtää ja kokee omakohtaisesti asioita. Oppimisessa keskeistä on ongelmanratkaisu. (Lauri 2006, 84–85.)

Tutkivassa oppimisessa haetaan vastausta ongelmaan, jota ei voida ratkaista aikaisemmin hankitun tiedon varassa. Ongelmaa yritetään ratkaista kysymyksiä esittämällä ja etsimällä vastauksia niihin. Jos opettavalla tiedolla halutaan tukea opiskelijoiden yhtenäisen ja käsitteellisen ymmärryksen syntyä on tärkeää valita tiedonalan ymmärtämisen vaatimat keskeiset käsitteet, jolloin opetuksen ja oppimisen kohdistetaan niihin. Keskeisten käsitteiden ymmärtäminen mahdollistaa sen, että ongelmalähtöisen oppimisen menetelmä on hyödyllinen ja oppimista edistävä. Ongelmalähtöisen opiskelun aikana opiskelija kehittää tieto- ja taitorakennettaan käymällä vuoropuhelua teorian ja käytännön välillä. Ongelmalähtöisessä oppimisessä taitojen oppiminen on kaikkein tärkein asia, jotka ovat erityisen tärkeitä hoitotyössä. Taitoja oppii parhaiten aidoissa hoitotilanteissa, jossa ollaan vuorovaikutuksessa potilaiden/asiakkaiden ja työntekijöiden kanssa. Ohjattu harjoittelu on sen takia tärkeässä roolissa ammattikorkeakoulun hoitotyön koulutusohjelmassa. (Lauri 2006, 86.)

Hoitotyön ydinosaamisen perustana ovat todellisuuteen, kokemukseen ja käytännön kokemukseen perustuvat tiedot, joita opetetaan ja opitaan luentoja, kirjoja, ryhmätöiden ja käytännön harjoittelun avulla. Hoitotyö on jatkuvaa tietojen ja taitojen yhteensovittamista, joka tapahtuu päätöksenteon avulla. Hoitotyön taidot perustuvat

siihen, että hoitaja osaa tehdä jotakin, mutta hänen on myös ymmärrettävä, miksi näin toimitaan ja miten toiminta vaikuttaa potilaaseen. Taidon avulla yhdistetään hienosti teoria ja käytäntö. Taitojen oppiminen etenee osavaiheiden oppimisesta kokonaisvaltaiseen hallintaan. Ohjatussa harjoittelussa oppimista syntyy jatkuvasti ja taito kehittyy sujuvaksi, nopeus lisääntyy ja asiat tulevat automaattisiksi vähitellen. Kehittymisen edellytyksiä ovat motivaatio, oma aktiivisuus ja oppimista tukeva työyhteisö. (Lauri 2006, 90 – 95.)

4 PROJEKTI

Sana projekti on peräisin latinasta ja tarkoittaa suunnitelmaa ja ehdotusta. Projekti on selkeisiin tavoitteisiin pyrkivä ajallisesti rajattu kertaluontoinen tehtävä kokonaisuus, jolla pyritään parantamaan jonkin olemassa olevan toiminnan tasoa. Projektin tulisi tuottaa tilaajalleen hyötyä tavoitteidensa toteutumisen kautta. Jokainen projekti nähdään ainutkertaisena, jolla on alku ja loppu. (Rissanen 2002, 14.)

Projektimuotoinen työtapana on tehokas, tavoitteellinen ja määräaikaan, jota työstehtään ryhmätyönä. Projektin pohjana on luotava selkeät tavoitteet, joiden pohjalta toiminta rakentuu. Vasta tavoitteiden laatimisen pohjalta on mielekästä suunnitella ja toteuttaa projekti. Projekteihin liittyy epävarmuutta ja riskejä esimerkiksi aika ja kustannukset ylittyvät. Riskit kuuluvat osana projektin luonteeseen. (Rissanen 2002, 18 – 19.)

Onnistunut projekti on hyvä ja tuottava tapa tehdä työtä. Vasta tavoitteiden asettamisen jälkeen voidaan alkaa suunnitella ja toteuttaa projektia. Projektiin kuuluu hyvä ja laadukas suunnittelu, jossa kaikki vaiheet erotetaan selkeästi toisistaan ideasta arviointiin asti. Projektin tärkeä vaihe on se, että tulosten siirto tilaajan käyttöön. (Rissanen 2002, 15 - 16.)

4.1 Projektiluontoisen opinnäytetyön aikataulu

Suunnitelmassa käydään läpi projekti vaihe vaiheelta, jotka on jaettu tehtäväkokonaisuuksiin. Tehtäväkokonaisuudet on suunnattu saavuttamaan tavoiteltu tulos. Suunnitelma on projektin tekemisessä varsinainen työskentelyvaihe. Suunnitteluvaihe on tärkeä, jotta voitaisiin säästää aikaa ja tiedostaa mahdolliset ongelmat ja riskit. (Heikkilä, Jokinen & Nurmela 2008, 68 – 69.)

Opinnäytetyön prosessi alkoi loka – marraskuussa, jolloin käynnistyi ideointivaihe opinnäytetyön aiheesta. Aiheen valinnan ja ideoinnin jälkeen alkoi aiheesta tiedon haku, kirjoittaminen ja keskeisiin käsitteisiin paneutuminen. Projektissa hyödynnetään jo olemassa olevaa tutkittua tietoa. Tiedonhaun alkumetreillä huomattiin, että aiheesta on paljon saatavilla tietoa. Aiheen rajaaminen on tärkeää projektin aikana. Tiedon haun ja kirjoittamisen aikataulu alkoi marraskuulta ja jatkui tammikuun loppuun.

Aikataulun etenemistä on syytä hahmotella, jotta työ tulisi määräaikaan mennessä valmiiksi. Hyvä suunnittelu on ajan säästämiseksi tärkeä asia, joka voi välttää suuria ongelmia ja vaikeuksia.. Helmikuu käytettiin osastotunnin sisällön hahmottelemiseen ja esityksen tueksi tehtiin PowerPoint aiheesta. Opetustilanteen pitäminen osui maaliskuulle. Huhtikuulle jäi aikaa arviointilomakkeen tulkitsemiseen ja opinnäytetyön palauttamiseen. (Heikkilä ym., 2008, 68.) Seuraavassa on kuvattu opinnäytetyön aikataulun etenemistä taulukon avulla. (Taulukko 1)

TAULUKKO 1. Opinnäytetyön etenemissuunnitelma

	Loka	Marras	Joulu	Tammi	Helmi	Maalis	Huhti
1. Aiheen valinta ja ideointi	x	x					
2. Tiedon haku ja kirjoitus		x	x	x			
3. Opetustilanteen suunnittelu, PowerPoint ja kyselylomakkeen teko arviointia varten					x		
4. Opinnäytetyön esitys						x	
5. Arviointi ja palautus							x

4.2 Opetustilanteen sisällön, PowerPointin ja palauteformakkeiden suunnittelu

Tämän opinnäytetyön tarkoituksena oli suunnitella ja toteuttaa opetustilanne Vammalan Aluesairaalan leikkausosastolla heidän koulutuspäivänä 15.3.2012. Opetustilanne pidettiin koulutuspäivänä, jotta mahdollisimman moni pääsisi kuulemaan. Opetustilanne on hoitoalalla yleisesti käytössä oleva keino kokoontua yhteen. Opetustilanne pidettiin osastotunnin tapaisena. Osastotunnit ovat yleensä vapaamuotoisia, joissa käsitellään työhön tai ammattiin ajankohtaisia asioita. Projektin tuotoksen odotetaan olevan käytännönläheinen, tarpeellinen, arvioitavissa ja hyödynnettävissä, jotka kaikki toteutuivat osastotunnin toteutuksessa. Opetustilanne oli käytännönläheinen, koska opiskelija ohjaus koskee jokaista sairaanhoitajaa lähes päivittäin. Tarpeellisuus tulee siitä, että monelle sairaanhoitajalle ammattikorkeakouluopiskelu on uutta, koska valmistumisesta on vierähtänyt jo jonkin aikaa. Hyödynnettävyys näkyy

toivottavasti jokaisen sairaanhoitajan kohdalla ohjauksessa tulevaisuudessa. (Heikkilä ym. 2008, 110 – 111.)

Opetustilanteen rakenne täsmentyi enemmän opinnäytetyön edetessä lisää. Opetustilanteen tavoitteena oli kehittää ohjaajan valmiuksia hoitotyön opiskelijoiden ohjauksessa harjoittelussa lisäämällä tietoa ammattikorkeakouluopiskelusta tänä päivänä. Ohjaajan saadessa ymmärrystä ammattikorkeakoulun opetussuunnitelmasta ja nykyisestä koulutuksesta hänen ammatillinen kehittymisensä saa varmuutta ja kohennusta. Opetustilanne auttaa ohjaajaa ymmärtämään ohjauksen ja arvioinnin merkityksen opiskelijan ammatillisen kasvun kehittämisessä ohjatussa harjoittelussa. (Jääskeläinen 2009, 18.)

Opetustilanteen rakenne:

- hoitotyön koulutusohjelman tavoitteet ja rakenne
- ohjattu harjoittelu ammattikorkeakouluopiskelussa
- ohjausvalmiudet
- ohjaajan ja opiskelijan roolista ohjatussa harjoittelussa
- persoona työvälineenä ohjauksessa

Opinnäytetyön tuloksena oli kirjallinen osuus, opetustilanteen pitäminen PowerPointin tukemana, joka tulee opinnäytetyöhön liitteeksi (Liite 3). PowerPoint suunniteltiin keskeisten käsitteiden tukemana ja tarkoituksena oli, että korkeintaan kymmenen diaa. Diojen suunnittelussa oli tavoitteena, että yhteen diaan ei tulisi liian paljon tekstiä, jotta kuuliija ei keskity sitä lukemaan vaan kuuntelee esityksen sanomaa. Esityksen olisi tarkoitus kestää noin 30 minuuttia ja lopuksi oli varattu aikaa yhteiseen keskusteluun.

Projektin tulosta arvioitiin osallistuvilta palautelomakkeen avulla (Liite 2). Tulos pitää olla suhteessa tavoitteisiin eli saavutettiinko tavoitteet, jotka oli asetettu suunnitelmavaiheessa. Palautelomake koostui seitsemästä kysymyksestä, joista viisi oli väittämää, yksi koski osallistumista opiskelijan ohjaukseen ohjatussa harjoittelussa ja viimeiseksi sai antaa vapaata palautetta. Opinnäytetyön tekijä pohti itse ensin kysy-

myksiä, sitten ohjaavan opettajan kanssa ja viimeiseksi katsottiin niitä opiskelijaryhmän kanssa. Oleellista on, että dokumentoidaan ja arvioidaan prosessia koko opinnäytetyön tekemisen ajan. Prosessia voidaan arvioida pohtimalla ryhmän kanssa asioita, joita olisi voinut tehdä toisella tavalla. Tämä pohtiminen toimii arvokkaana oppimiskokemuksena seuraavassa projektissa. (Heikkilä 2008, 125 -126.)

5 PROJEKTIN TOTEUTUS

Tämän projektin yhtenä tarkoituksena oli suunnitella, toteuttaa ja arvioida opetustilanne Vammalan Aluesairaalan leikkaus- ja päiväkirurgiansairaanhoitajille aiheesta ohjattu harjoittelu osana ammattikorkeakoulun hoitotyön koulutusohjelmaa. Opetustilanne pidettiin 15.3.2012, jossa kuulijoina oli 19 Vammalan Aluesairaalan leikkaus- ja päiväkirurgiansairaanhoitajaa. Osastonhoitaja oli hankkinut PowerPointin pitämiseen tarvittavan projektorin, jotta osastotunnin pitäminen olisi mahdollista.

Opetustilanne eteni PowerPointin antaman rungon mukaan ja välillä hieman keskustelua väliin ja loppuun. Asian esittäminen kesti noin 20 minuuttia ja sen jälkeen jaettiin palautelomakkeet osastotunnin pitämisestä, jotka kaikki palautti lomakkeille varattuun kuoreen. Vapaata keskustelua ja mielipiteiden vaihtoa tuli jonkin verran esityksen jälkeen.

6 PROJEKTIN ARVIOINTI

Arvioinnin tarkoituksena on selvittää, kuinka hyvin asetetut tavoitteet on saavutettu. Arvioinnin keskeisenä tavoitteena on kehittää koulutusta ja tukea oppimista ja varmistaa laatua. Projektissa arvioidaan lopputulosta, toteutusta ja asetettujen tavoitteiden toteutumista. Onnistuneessa projektissa pyritään pysymään aikataulussa. Projek-

tina toteutettavassa opinnäytetyössä arvioidaan aiheen valintaa perusteluineen, tavoitteiden asettelua ja ammatillista kehittymistä. Asioiden käsittelyn monipuolisuutta, syvällisyyttä, argumentointia ja kriittisyyttä arvioidaan. Myös opinnäytetyön ulkoasuun on omat arviointimallit. (Heikkilä ym. 2008, 127 -131.)

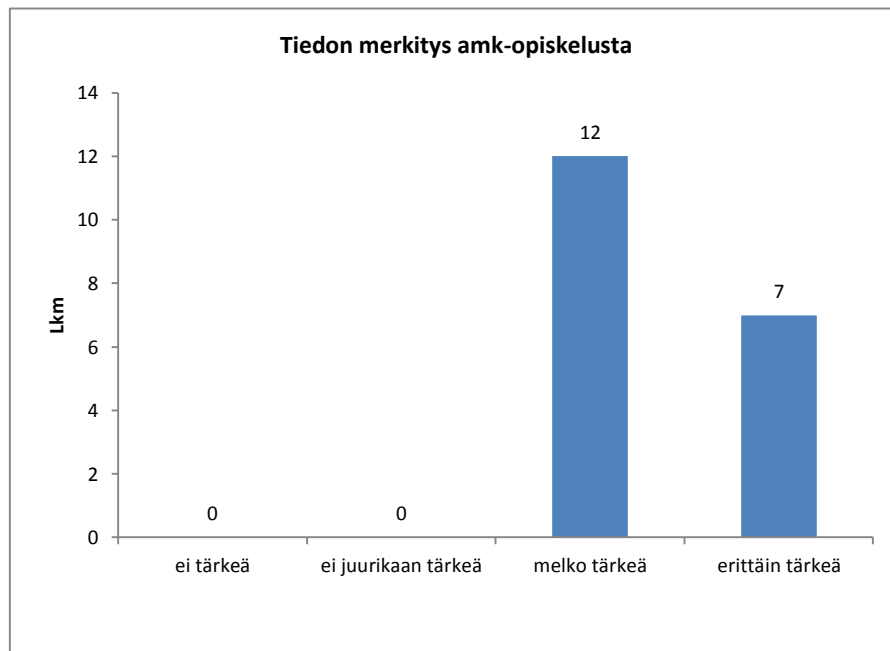
Tässä projektiluontoisessa opinnäytetyössä palautetta pyydettiin opetustilanteen kuulijaryhmältä kyselylomakkeen avulla opetustilanteen jälkeen. Kysely on yksi saada palautetta. Arviointi halutaan kerätä standardoidusti eli kaikilta vastaajilta samalla tavalla. (Vilka 2007, 75.) Kyselylomake on asteikkoihin eli skaaloihin perustuva, jossa kysymyksissä esitetään väittämät ja vastaaja valitsee niistä, miten voimakkaasti on samaa mieltä tai eri mieltä kuin esitetty väittämä. (Hirsjärvi ym. 2008, 195.)

Palautelomakkeet jaettiin kaikille opetustilanteeseen osallistuneille 19 sairaanhoitajalle ja siihen vastasi kaikki 19 kpl eli vastausprosentti oli 100. Palautelomakkeesta selvisi, että sairaanhoitajasta vain yksi ei osallistu opiskelijaohjaukseen. Lomakkeet jaettiin sairaanhoitajille heti opetustilanteen jälkeen ja he palauttivat ne täyttämisen jälkeen nimettöminä niille varattuun kirjekuoreen.

7 PROJEKTIN PALAUTTEET

7.1 Tiedon merkitys ammattikorkeakouluopiskelusta

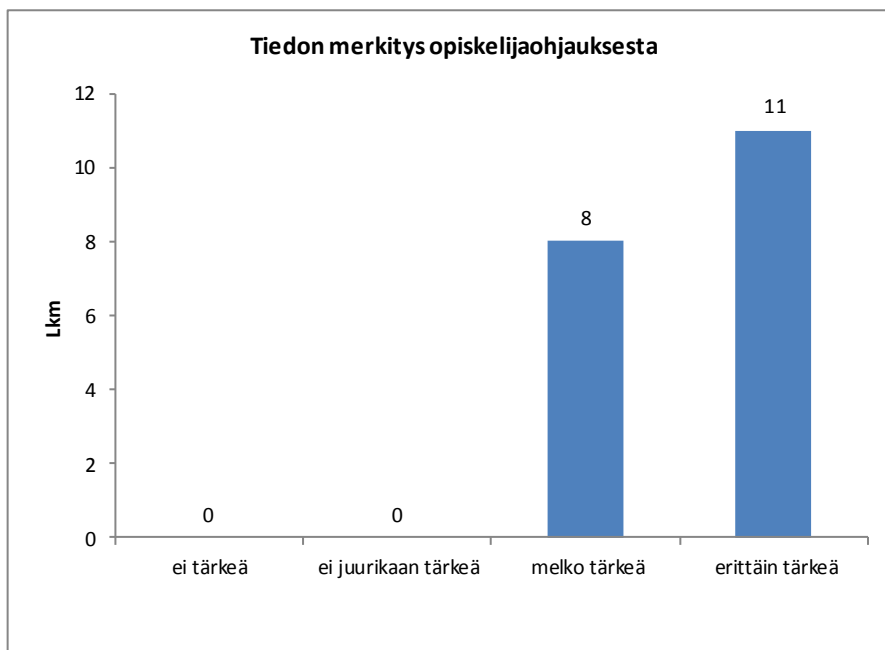
Palautelomakkeen ensimmäinen kysymys koski tiedon merkitystä ammattikorkeakouluopiskelusta yleensä. Tiedon merkitystä ammattikorkeakouluopiskelusta piti erittäin tärkeänä 7 kpl ja melko tärkeänä 12 kpl sairaanhoitajista. (Kuvio 1).

Kuvio 1. Tiedon merkitys ammattikorkeakouluopiskelusta

7.2 Tiedon merkitys opiskelijaohjauksesta

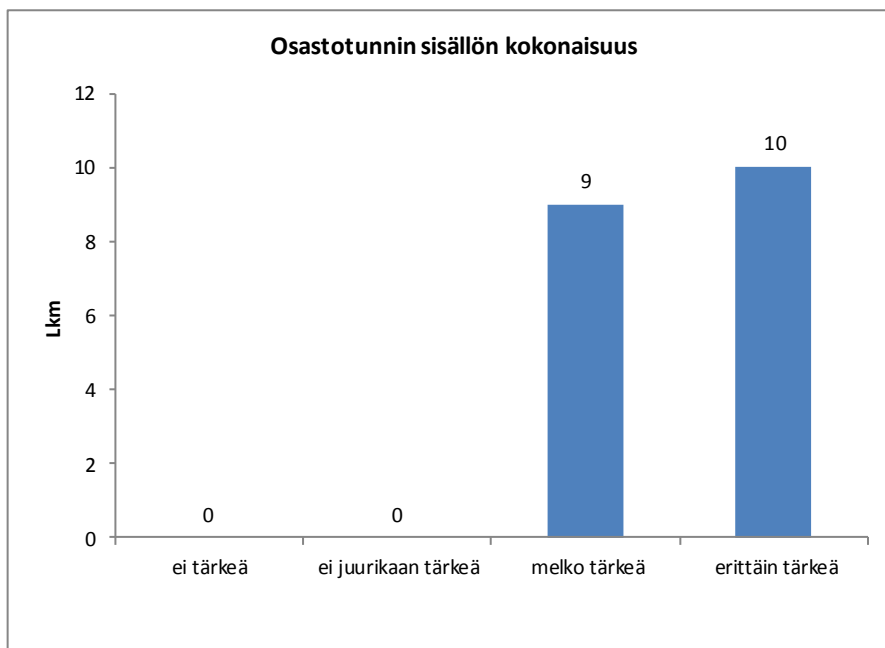
Palautelomakkeessa toisena kysymyksenä kysyttiin tiedon merkityksestä opiskelijaohjauksessa. Sairaanhoitajat olivat vastanneet, että tiedon merkitystä opiskelijaohjauksesta piti erittäin tärkeänä 11 kpl ja melko tärkeänä 8 kpl. (Kuvio 2).

Kuvio 2. Tiedon merkitys opiskelijaohjauksesta

7.3 Osastotunnin sisällön kokonaisuus

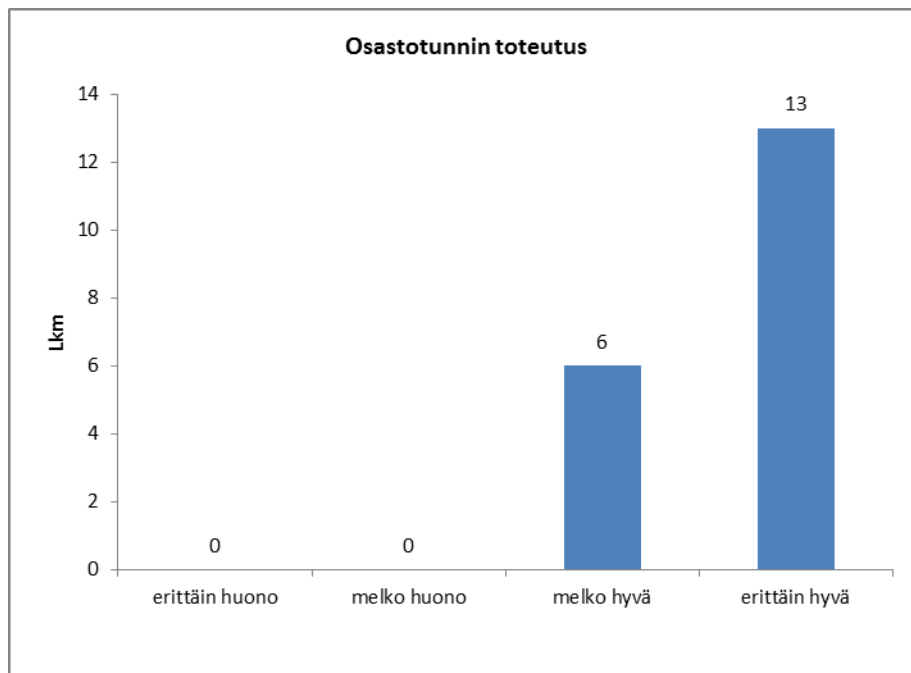
Palautelomakkeen kolmannessa kysymyksessä kysyttiin kuulijoilta osastotunnin sisällön kokonaisuutta. Sairaanhoitajat vastasivat, että 10 kpl piti erittäin tärkeänä ja 9 kpl piti melko tärkeänä osastotunnin sisällön kokonaisuutta. (Kuvio 3).

Kuvio 3. Osastotunnin sisällön kokonaisuus

7.4 Osastotunnin toteutus

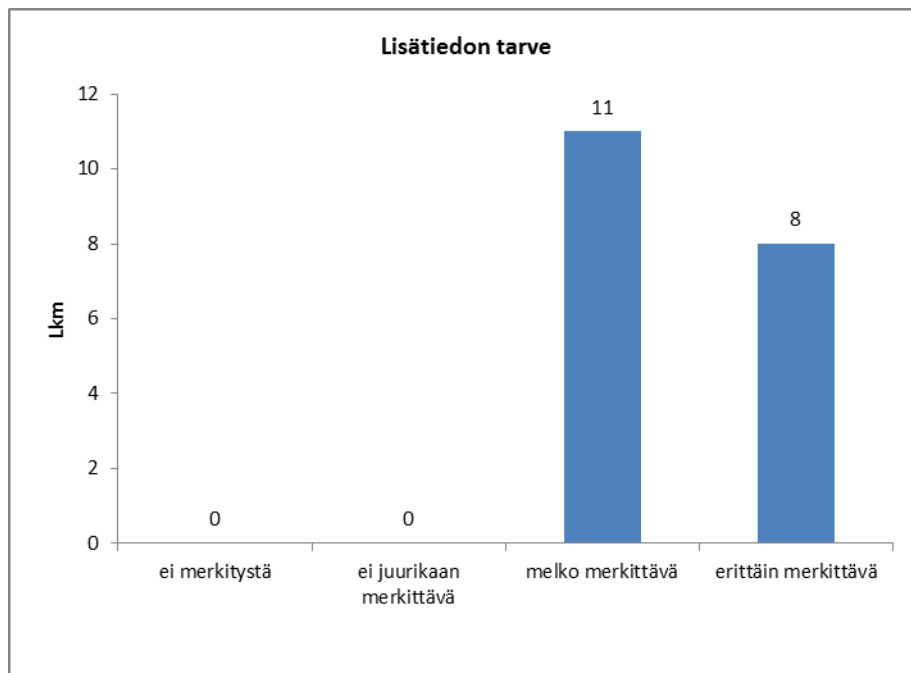
Neljännessä kysymyksessä pyydettiin arvioimaan osastotunnin toteutusta. Sairaanhoidajat arvioivat osastotunnin toteutusta 13 kpl piti erittäin hyvänä ja 6 kpl melko hyvänä. (Kuvio 4).

Kuvio 4. Osastotunnin toteutus

7.5 Lisätiedon tarve

Viidennessä kysymyksessä kysyttiin kuulijoilta lisätiedon tarpeesta opiskelijan harjoittelun ohjauksessa, jota erittäin merkittävänä piti 8 kpl ja 11 kpl melko merkittävänä sairaanhoitajista. (Kuvio 5).

Kuvio 5. Lisätiedon tarve

7.6 Vapaa palaute

Viimeisenä kysymyksenä pyydettiin vapaata palautetta, jota oli laitettu todella vähän, vain kahdessa lomakkeessa oli kirjoitettu seuraavat asiat.

”Rauhallinen ja pätevä esitystapa.”

”Kiitos hyvästä opinnäytetyöstä.”

8 JOHTOPÄÄTÖKSET

Koska kaikki palautekyselyyn vastanneet pitivät tiedon merkitystä joko tärkeänä tai erittäin tärkeänä sekä ammattikorkeakoulutukseen että opiskelijaohjaukseen liittyen sairaanhoitajaksi opiskeltaessa voidaan olettaa, että palautteen antajilla oli puutteita tiedontasossa kyseiseen koulutukseen liittyen. Tämä puolestaan selittyy ehkä sillä, että suurimmalla osalla vastaajista on opistotason tutkinto ja siksi tietämys ammattikorkeakouluopinnoista ei ole ajantasainen.

Samoin palaute opetustilanteen sisällöstä koettiin melko tärkeänä ja erittäin tärkeänä, joka osoittaa sitä, että koko opinnäytetyö tuotoksineen vastasi yhteistyötahon ennalta asettamiin odotuksiin. Alustus opetustilanteesta oli pienimuotoinen, joka kuitenkin mahdollisti yhteiskeskustelun ja yksittäiset tarkennetut kysymykset aiheeseen liittyen.

Kuitenkin myös lisätiedolle jäi kysyntää, koska se arvioitiin melko tai erittäin merkittävaksi. Näin ollen onkin syytä jatkaa aihealuetta vielä tulevaisuudessa kyseissä yksikössä erilaisin täydennyskoulutuksin.

9 PROJEKTIN POHDINTA

Opinnäytetyön tavoitteet tulivat saavutetuksi, koska opetustilanteen aiheet oli nostettu tavoitteiden pohjalta. Opetustilanteen pitäminen koulutuspäivänä antoi mahdollisuuden kaikille kohderyhmän sairaanhoitajille päästä kuulemaan asiaa. Projektiluontoisen opinnäytetyön aikataulu piti hyvin, koska osastotunnin pitämisen päivämäärä oli sovittu jo syksyllä, joten sitä kohti piti edetä koko ajan. Aikataulun suunnittelu etukäteen tuntui lähes mahdottomalta, mutta projektin edetessä se auttoi saavuttamaan tavoitteet suunnitellusti. Opinnäytetyön tekijän viestintätaidot paranivat ja kehittyivät, koska teorian piti olla valmis jo silloin, kun opetustilanteen tueksi alettiin

laatia PowerPointia. Teorian kirjoittaminen oli projektin työläin vaihe, mutta palaute-lomakkeiden ja PowerPointin suunnittelu oli sitten nopeampaa hyvän teorian pohjalta.

Opinnäytetyön aiheen noustessa työelämästä teki se asiasta mielenkiintoisen ja samalla tarpeellisen. Oman haastavuutensa opinnäytetyön tekemiseen antoi se, että aihe on lähellä jokapäiväistä työtä ja siitä on paljon puhuttu koko ajan. Työelämä on muuttunut kiireisemmäksi, joten se tuo myös haastetta ohjaajille. Opetustilanteen pitämisen jälkeen tuli tunne, että aihe koettiin tarpeelliseksi ja keskustelua herättäväksi. Palautteet opetustilanteen jälkeen opinnäytetyön tekijälle oli mukavaa analysoitavaa ja sitä kautta palkitsevaa.

Aihe on varmasti aina ajankohtainen, koska opiskelijaohjaus sairaaloissa on arkipäivää koko ajan. Toivon, että kuulijoissa heräsi ajatuksia omaan ohjaamisen parantamiseen ja kehittymiseen. Tulevaisuuden kehittämisehdotukseksi nousi esimerkiksi sellainen, että voisi tehdä jonkun muistikirjan ohjaajan taskuun, mitä pitäisi noudattaa opiskelijaohjauksessa aina tavoite tavoitteelta. Harjoittelun lopussa muistikirjasta voisi tarkistaa, että kaikki tärkeimmät asiat on käyty ohjatun harjoittelun aikana läpi.

Projektiluontoisen opinnäytetyön tekemisessä sai arvokasta kokemusta projektin suunnittelusta, toteutuksesta ja arvioinnista. Projektin suunnittelu tuntui alussa hankalalta, koska ei ollut aikaisempaa kokemusta vastaavanlaisesta työstä. Opinnäytetyön tekeminen projektina oli mielenkiintoinen ja opettavainen matka ammatillisessa kasvussa kohti asiantuntijuutta. Projektin aikana tutkitun tiedon hankintataidot kehittivät merkittävästi. Tieteellisen tiedon merkityksen ymmärtäminen osana käytännön työtä on saanut vahvuutta opinnäytetyön tekemisessä. Lähteiden runsaus opetti lähdekriittisyyttä.

LÄHTEET

Ammattikorkeakoulujen rehtorineuvosto. 2010. Suositus tutkintojen kansallisen viitekehityksen (NQF) ja tutkintojen yhteisten kompetenssien soveltamisesta ammattikorkeakouluissa. Viitattu 7.12.2011. http://www.haaga-helia.fi/fi/aokk/taeydennyskoulutus/index_html/ARENEn_suositus.pdf

Ammattikorkeakoululaki. 2003. L 9.5.2003/351.

Asetus ammattikorkeakoulusta. 2003. A15.5.2003/ 352.

Hautaniemi, Ulla-Maija, 2008. Mä ohjaan niin kuin mä teen itte sitä – Tutkimus kokemuksista opiskelijan työssä oppimisen ohjaajana terveystieteiden vuodeosastolla. Lisensiaatintutkimus. Kasvatustieteiden tiedekunta. Tampereen yliopisto.

Heikkilä, A., Jokinen, P. & Nurmela, T. 2008. Tutkiva kehittäminen. Avaimia tutkimus- ja kehittämishankkeisiin terveysalalla. WSOY: Helsinki.

Heinonen, Noora 2004. Terveysalan koulutuksen työssä oppiminen ja ohjattu harjoittelu: suositus sosiaali- ja terveydenhuollon toimintayksikölle. Helsinki: Sosiaali- ja terveysministeriö, 2004.

Hirsjärvi, S., Remes, P. & Sajavaara, P. 2008. Tutki ja kirjoita. Keuruu: Tekijät ja Kirjayhtymä Oy

Hulkari, Kirsti 2006. Työssä oppimisen laadun käsite, itsearviointi ja kehittäminen sosiaali- ja terveysalan ammatillisessa peruskoulutuksessa. Akateeminen väitöskirja. Tampereen yliopisto.

Jurkkala, E-M, 2010. Sairaanhoidajan asiantuntijuuden kehittyminen perioperatiivisessa hoitotyössä. Pro-gradu – tutkielma. Kasvatustieteiden tiedekunta. Tampereen yliopisto.

Jääskeläinen, Liisa 2009. Sairaanhoidaja opiskelijan käytännön harjoittelun ohjaajana. Pro gradu –tutkielma. Hoitotieteenlaitos. Tampereen yliopisto.

Kajander, Satu 2007. Sairaanhoidajaopiskelijoiden arvioita ohjatun harjoittelun laadusta ja QPL -mittarin arviointia. Pro- gradu – tutkielma. Kuopion yliopisto.

Kallio, Suvi 2011. Tavoitteena taitava sairaanhoitaja – Sairaanhoidajaopiskelijan oppiminen työharjoittelussa. Pro gradu – tutkielma. Kasvatustieteiden yksikkö. Tampereen yliopisto.

Kalliola, T., Kurki, A., Salmi, M. & Tamminen-Vesterbacka, T. 2010. Matkalla ohjaajuuteen. Helsinki:Kirjapaja.

Karvinen, M. 2009. Laatua työharjoitteluun. Sairaanhoitaja-lehti 8. Viitattu 7.12.2011. <http://www.sairaanhoitajaliitto.fi>

Lauri, S. 2006. Hoitotyön ydinosaaminen. Porvoo: WSOY Oppimateriaalit Oy.

Moisio, Eeva-Liisa 2006. Sairaanhoitajaksi aikuiskoulutuksessa. Väitöskirja. Turun yliopiston julkaisuja.

Peltoniemi, A. 2007. Terveystieteiden henkilöstön valmiudet ohjata hemofiliaa sairastavia ja heidän perheitään. Väitöskirja. Lääketieteellinen tiedekunta, hoitotieteen ja terveyshallinnon laitos. Oulun yliopisto.

Rissanen, T. 2002. Projektilla tulokseen – projektin suunnittelu, toteutus, motivointi ja seuranta. Jyväskylä: Gummerus kirjapaino Oy.

Romppanen, M. 2011. Hoitotyön opiskelijoiden merkitykselliset kokemukset ja niistä oppiminen kliinisessä oppimisympäristössä. Väitöskirja. Terveystieteiden tiedekunta. Itä-Suomen yliopisto.

Satakunnan ammattikorkeakoulu. 2012. Viitattu 10.1.2012. http://www.samk.fi/apply_cosyliving

Samk/opetussuunnitelma 2008 2009.Hoitotyön koulutusohjelma. Satakunnan ammattikorkeakoulu. Viitattu 7.12.2011. [http://kesy01.cc.spt.fi/intra/tiimit.nsf/AC581B68493F7EFAC22574340045A64A/\\$file/hoitototyön_opetussuunnitelma_20082009.pdf](http://kesy01.cc.spt.fi/intra/tiimit.nsf/AC581B68493F7EFAC22574340045A64A/$file/hoitototyön_opetussuunnitelma_20082009.pdf)

Paldanius, A. 2001. Lähimmäisen rakkaus hoitotyön koulutuksessa. Miten hoitotyön opiskelijat kuvaavat lähimmäisen rakkautta koulutuksen ja työkokemuksen edetessä? Rovaniemi: Lapin yliopistopaino. Väitöskirja.

Tolonen, K. 2007. Opiskelijaohjauksen kehittäminen röntgenosastoilla mentorointikoulutuksen avulla – Koulutukseen osallistuneiden röntgenhoitajien kokemuksia saamastaan koulutuksesta. Pro gradu – tutkielma. Tampereen yliopisto.

SATAKUNNAN AMMATTIKORKEAKOULU
SATAKUNTA UNIVERSITY OF APPLIED SCIENCES

OP07A

SAMK / Sopimus opinnäytetyön tekemisestä

Opinnäytetyön tekijä: *Kirsi Pajuranta* Opiskelijanumero: *1100944* Aloitusrhmä: *AHT11SP*

Koulutusohjelma: *Hoitotyön koulutusohjelma*

Opinnäytetyötä ohjaavan opettajan nimi, sähköposti, puhelinnumero ja osoite:

Flinck Maria, maria.flinck@samk.fi, p. 044-71034303

Toimeksiantaja, yhteyshenkilön nimi, sähköposti, puhelinnumero ja osoite:

Torpo Tuija, tuija.torpo@pshp.fi, p. 03-3116 6872

Opinnäytetyön nimi:

*Ohjattu harjoittelu osana hoitotyön koulutusohjelmaa
- osastotunti vammaisan Alueasunon leikkauksen osastolla*

Työn etenemisaikataulu:

Tarkempi selvitys on sopimuksen liitteenä olevassa hyväksytyssä tutkimus-/projektisuunnitelmassa.

Vakuutukset. Jos opinnäytetyö tehdään kokonaan tai osittain työsuhteessa palkkaa vastaan, niin toimeksiantajan on laadittava asianmukainen kirjallinen työsuhteesta. Työnantaja huolehtii lainmukaisista vakuutuksista, sillä ammattikorkeakoulun vakuutukset eivät kata työsuhteesta tehtävän opinnäytetyön tekijää.

Opinnäytetyön kustannukset ja niiden korvaaminen. Opinnäytetyöstä mahdollisesti aiheutuvien kustannusten (ml. Aineiston hankinta, raaka-aineet, matkat, työkorvaus jne.) korvaamisesta sopivat toimeksiantaja ja opiskelija keskenään. Pääsääntöisesti Satakunnan ammattikorkeakoulu ei vastaa yksittäisen opinnäytetyön kustannusten korvaamisesta.

Oikeudet opinnäytetyön tuloksiin. Toimeksiantaja saa käyttöoikeuden opinnäytetyön tuloksiin ja niiden kaupalliseen hyödyntämiseen. Opinnäytetyön tekijä on velvollinen raportoimaan opinnäytetyön tulokset toimeksiantajalle.

Immateriaalioikeudet. Tekijänoikeus ja muut immateriaalioikeudet opinnäytetyöhön kuuluvat opinnäytetyön tekijälle. Opinnäytetyön tekijä ja toimeksiantaja sopivat erikseen, missä laajuudessa tekijänoikeus tai muut immateriaalioikeudet siirtyvät toimeksiantajalle.

Opinnäytetyön ohjaus ja vastuu. Vastuu opinnäytetyön tekemisestä ja tuloksista on opiskelijalla. Ammattikorkeakoulu vastaa työn ohjauksesta, seurannasta ja työn riittävästä laadusta. Ammattikorkeakoulu ei ole taloudellisesti vastuussa työn tuloksista tai aikataulusta. Opinnäytetyön tekijä ei vastaa toimeksiantajalle vahingosta, joka toimeksiantajalle syntyy opinnäytetyön viivästymisestä, ellei erikseen toisin sovita. Toimeksiantaja sitoutuu antamaan opiskelijan käyttöön kaikki opinnäytetyön tekemisessä tarvittavat tiedot ja aineistot sekä ohjaamaan opinnäytetyötä toimeksiantajaorganisaation näkökulmasta. Opiskelija sitoutuu palauttamaan toimeksiantajalle työn aikana saamansa luottamuksellisen aineiston, kun opinnäytetyö on valmistunut, tai kun osapuolet yhdessä toteavat, että yhteistyöedellytyksiä opinnäytetyön loppuun saattamiseksi ei ole.

Tulosten julkistaminen ja luottamuksellisuus. Opinnäytetyö on kokonaisuudessaan julkinen. Mikäli opinnäytetyö sisältää liikesalaisuuksia tai muuta julkisuuslaissa salassa pidettäväksi määrättyjä tietoja, on opinnäytetyön raportti laadittava niin, että tietojen luottamuksellisuus säilyy. Tarvittaessa salassa pidettävät tiedot on jätettävä työn tausta-aineistoon. Opinnäytetyö tai sen osia voidaan julkaista myös internetissä sopimalla niistä erikseen. Opinnäytetyön osapuolet (opiskelija, toimeksiantaja ja opettaja) sitoutuvat pitämään salassa kaikki opinnäytetyön tekemisessä ja sitä edeltävissä tai sen jälkeisissä neuvotteluissa esiin tulevat luottamukselliset tiedot ja asiakirjat sekä pidättäytymään käyttämästä hyväksyen toisen osapuolen ilmaisemia luottamuksellisia tietoja ilman erillistä lupaa.

Tätä sopimusta koskevat erimielisyydet pyritään ratkaisemaan ensisijaisesti neuvottelemalla osapuolten kesken. Mikäli asiasta ei päästä sopimukseen, erimielisyydet ratkaistaan Satakunnan käräjäoikeudessa.

Tätä sopimusta on laadittu 3 kappaletta, yksi kullekin osapuolelle.

Satakunnan ammattikorkeakoululla on oikeus käyttää yhteistyöhanketta referenssinä ammattikorkeakoulun työelämäyhteistyöstä, mukaan lukien SAMKin yhteistyötietokanta, johon voi tehdä hakuja internetissä. Opinnäytetyöstä näkyvät otsikko, organisaatio ja organisaation yhteyshenkilö. Hanketta voidaan lisäksi hyödyntää ammatillisen korkeakoulutuksen tavoitteita edistävistä esim. opetusmateriaalina tai -metodina edellyttäen, ettei hankkeeseen sisältyneiden tietojen luottamuksellisuutta vaaranneta.

Päiväys: *14.2.2012*

Toimeksiantajan edustajan allekirjoitus, nime ja nimen selvitys:

Tuija Torpo, oh
TUIJA TORPO

Koulutusjohtajan/Toimialajohtajan allekirjoitus ja nimen selvitys:

Antti Mäkelä

Opinnäytetyön tekijän allekirjoitus:

Kirsi Pajuranta

**OHJATTU HARJOITTELU OSANA HOITOTYÖN KOULUTUSOHJELMAA –
OPETUSTILANNE VAMMALAN ALUESAIRAALAN LEIKKAUSOSASTOLLA**

Kirsi Pajuranta

Ympyröi mielestäsi sopivin vaihtoehto

1) Tiedon merkitys ammattikorkeakouluopiskelusta yleensä

- 4 erittäin tärkeä
- 3 melko tärkeä
- 2 ei juurikaan tärkeä
- 4 ei tärkeä

2) Tiedon merkitys opiskelijaohjauksesta harjoitteluun liittyen

- 4 erittäin tärkeä
- 3 melko tärkeä
- 2 ei juurikaan tärkeä
- 1 ei tärkeä

3) Osastotunnin sisällön kokonaisuus

- 4 erittäin tärkeä
- 3 melko tärkeä
- 2 ei juurikaan tärkeä
- 1 ei tärkeä

4) Osastotunnin toteutus

- 4 erittäin hyvä
- 3 melko hyvä
- 2 melko huono
- 1 erittäin huono

5) Lisätiedon tarve opiskelijan harjoittelun ohjauksesta

- 4 erittäin merkittävä
- 3 melko merkittävä
- 2 ei juurikaan merkittävä
- 1 ei merkitystä

6) Osallistutko opiskelijaohjaukseen

- Kyllä
- Ei

7) Vapaa palaute

Kiitos yhteistyöstä ja palautteesta:) Kirsi Pajuranta, kirsi.pajuranta@samk.fi

27.4.2012

OHJATTU HARJOITTELU OSANA HOITOTYÖN KOULUTUSOHJELMAA

Vanhan Alueasema-leikkauksen
koulutusohjelma
Kirsti Pajunen
15.12.2012

HOITOTYÖN KOULUTUSOHJELMAN TAVOITTEET

- * Kouluttaa korkeatasoisia asiantuntijoita työelämään
- * Antaa hyvää viestintä- ja kielitaitoa
- * Vahvistaa tietoyhteiskuntavalmiuksia
- * Johtaa sairaanhoitajan/terveydenhoitajan ammattikorkeakoulutkintoon
- * Opintojen mitoituksen peruste opintopiste (1 op)
- * Yksi lukuvuosi vastaa 60 op (n.1600 h)

HOITOTYÖN KOULUTUSOHJELMAN RAKENNE

- * Perusopinnot (34op)
- * Ammattiopinnot (71/86op)
- * Perus- ja ammattiopintoihin kuuluu ammatillista osaamista edistävät harjoittelut (75/90op)
- * Vapaasti valittavat opinnot (15op)
- * Opinnäytetyö (15op)

KOULUTUSOHJELMAKOHTAISET OSAAMISALUEET ELI MODUULIT

- * 1. opintovuosi: hoitotyöhön perehtyjä
- * 2. opintovuosi: ammattiin kehittyjä
- * 3. opintovuosi: hoitotyön osaaja
- * 4. opintovuosi: hoitotyön kehittäjä

KOULUTUSOHJELMAKOHTAISET OSAAMISKUVAUKSET

- * Muodostavat perustan ammatillisen asiantuntijuuden kehittymiselle
- * Jaettu viiteen ryhmään:
  - 1) hoitotyön asiakkuusosaaminen
  - 2) terveyden edistämisen osaaminen
  - 3) kliininen osaaminen
  - 4) päättöksenteko-osaaminen
  - 5) ohjaus- ja opetusosaaminen

OHJATTU HARJOITTELUN TAVOITE

- * Perehdyttää opiskelija ohjatusti ammattiopintojen kannalta keskeisiin käytännön tehtäviin sekä tietojen ja taitojen soveltamiseen työelämässä

OPISKELIJA OHJATUSSA HARJOITTELUSSA

- * Oppimisensa vastuullisin henkilö
- * Aktiivinen, itseohjautuva ja tietoinen oppija
- * Motivaatio ja asenne avainasemassa
- * Omatoimisuuden lisääminen harjoittelun edetessä tärkeä päämäärä

OHJAUSVALMIUDET

- * Tiedot, taidot ja asenteet, joiden avulla terveydenhuoltohenkilöstö ohjaa potilaita, opiskelijoita ja omaisia
- * Ohjaushalukkuus ydin
- * Ohjaus on vastuunantamista, perustelujen vaatimista, palautteen antamista ja oman työnsä arvioinnin sietämistä
- * Verkostoituminen
- * Ensikohtaaminen tärkeää

PERSOONA TYÖVÄLINEENÄ OHJAUKSESSA

- * Joskus joutuu oman mukavuusalueen ylittämään
- * Ohjaus on matka itsetuntemukseen, keskeneräisyyden sietämiseen ja valmiista vastauksista luopumiseen
- * Kyky antaa tilaa toisen tunteille, osata motivoida ja havainnoida
- * Muista tilannekomikka
- * Ohjaajan pitäisi olla oikeasti läsnä ja asettua opiskelijan rinnalle kuuntelemaan
- * Ohjaajalla oikeus tunteisiin ja saa tunnustaa epävarmuutensa, mutta pitää muistaa ammatillisuus
- * MUISTA PITÄÄ HUOLTA ITSESTÄSI OHJAAJANA, KOSKA SE ON TÄRKEINTÄ OMALLE JAKSAMISELLE

OHJAAJA PALJON VARTIJANA!

